

OPGAVE

Op 1 mei neem je de bloemenwinkel Ars Floris over van mevrouw Jolie tegen de volgende voorwaarden:

- Het winkelhuis was te koop tegen 50 000 EUR, maar je verkiest te huren.
- De bestelwagen kost 3 000 EUR.
- Een kasregister, een rekenmachine en een computer kosten samen 3 000 EUR.
- De bloemen en planten in de winkel kosten 10 000 EUR.
- Allerlei benodigdheden voor bloemsierkunst (vaasjes, potjes, strikken, linten ...) kosten 1 000 EUR.

Je neemt ook de vordering op haar klanten, bedrag 3 000 EUR, over. Bovendien zul je de overgenomen schulden, nl. 5 000 EUR, op de vervaldagen betalen.

Het verschil tussen het overgenomen actief en passief betaal je onmiddellijk met geld uit je privaat vermogen. Uit dat privaat vermogen breng je nog 1 000 EUR kasgeld in en een deposito van 2 000 EUR op de zichtrekening bij de bank.

GEVRAAGD

- 1 Stel de beginbalans op.
- 2 Bepaal de overnameprijs.
- 3 Bepaal het kapitaal.
- 4 Stel dat mevrouw Jolie 35 000 EUR voor haar overname vroeg. Kun je dat verantwoorden en hoe zou de beginbalans er dan uitzien?

OPLOSSING

1 Beginbalans van Ars Floris op 1 mei x1

Actief	Balans		Passief	
Vaste activa		6 000	Eigen vermogen	18 000
Rollend materieel	3 000		Kapitaal	18 000
Kantoormachines	3 000		Schulden ≤ 1 jaar	5 000
Vlottende activa		17 000	Leveranciers	5 000
Vorr. bloemen en planten	10 000			
Vorr. sierkunstartikelen	1 000			
Klanten	3 000			
Bank R/C	2 000			
Kas	1 000			
		23 000		23 000
		=====		=====

Opmerkingen

- Gehuurde gebouwen komen niet voor onder de vaste activa omdat zij onze eigendom niet vertegenwoordigen.
- De benodigdheden voor bloemsierkunst zijn te beschouwen als vlottende activa, omdat ze, samen met de planten en bloemen, mee verkocht worden aan de consument. Benodigdheden zoals scharen, snoeimessen, inpakinstallatie die hier in de situatieschets niet bedoeld waren, zouden daarentegen als vaste activa vermeld worden.

2 Berekening overnameprijs

Voor het berekenen van de overnameprijs moeten wij het verschil maken tussen de overgenomen bezittingen en de overgenomen schulden:

overgenomen bezittingen		- overgenomen schulden	= overnameprijs
Bestelwagen	3 000	Leveranciersschuld	5 000
Kantoormachines	3 000		
Planten en bloemen	10 000		
Sierkunst artikelen	1 000		
Tegoeden op klanten	3 000		
Totaal	20 000	- Totaal	5 000 = 15 000

De overname gebeurt tegen een prijs van 15 000 EUR.

Opmerking

Het geld in kas en bank werd niet overgenomen van mevrouw Jolie en wordt dan ook niet vermeld bij de overgenomen activa.

3 Berekening van het kapitaal van de nieuwe zaak Ars Floris

Het kapitaal kunnen wij op twee verschillende manieren berekenen:

- Als het verschil tussen totaal actief en de schulden: 23 000 EUR - 5 000 EUR = 18 000 EUR.
- Uit de opgave blijkt duidelijk dat de volledige overnameprijs én de geldmiddelen in kas en bank afkomstig zijn van het privaat vermogen van de nieuwe eigenaar. Meteen kunnen wij het kapitaal ook als volgt berekenen:

Overnameprijs	15 000	
Bank R/C	2 000	
Kas	1 000	
Totaal	18 000	= Kapitaal

4 Verantwoording van de meerprijs bij overname

Mevrouw Jolie kan inderdaad veel meer eisen voor de overname dan het loutere verschil tussen de overgenomen bezittingen en de overgenomen schulden. In de praktijk is het vrijwel altijd zo dat de bekendheid van een bestaande zaak, het cliënteel dat men opgebouwd heeft, de goede faam ... ook geld waard zijn. Denken wij maar aan de overname van een goed draaiend café, een gerenommeerde sportzaak, een apotheek met een groot cliënteel ... Eigenlijk heeft de nieuwe overnemer een voorsprong op een zaak die pas opgericht wordt en het cliënteel nog moet opbouwen.

In het geval mevrouw Jolie niet 15 000 EUR, maar 35 000 EUR als overnameprijs eist, ontstaat een meerprijs van 20 000 EUR bovenop het verschil tussen de overgenomen activa en passiva. In de boekhouding wordt dat als een **immaterieel vast actief** ervaren, beter bekend onder de naam **goodwill**.

Vanzelfsprekend moet de nieuwe eigenaar dat financieren. Als er geen extra 20 000 EUR ingebracht kan worden uit het privaat vermogen, is de nieuwe eigenaar verplicht het geld te lenen. Veronderstellen wij dat de overnemer ter financiering van de goodwill inderdaad een lening op > 1 jaar afsluit, dan ziet de beginbalans er als volgt uit:

Actief	Beginbalans van Ars Floris op 01.05.x1		Passief	
Vaste activa		26 000	Eigen vermogen	18 000
Goodwill	20 000		Kapitaal	18 000
Rollend materieel	3 000		Schulden > 1 jaar	20 000
Kantoormachines	3 000		Leningen > 1 jaar	20 000
Vlottende activa		17 000	Schulden ≤ 1 jaar	5 000
Vorr. bloemen en planten	10 000		Leveranciers	5 000
Vorr. sierkunst artikelen	1 000			
Klanten	3 000			
Bank R/C	2 000			
Kas	1 000			
		43 000		43 000
		=====		=====